

2009. március 12., csütörtök

- k) megállapítja, hogy a Törvényszék – felszámolását követően – fennmaradó feladatainak ellátására szolgáló egyértelmű mechanizmus megléte központi jelentőségű lesz annak biztosítása érdekében, hogy öröksége megerősítse azokat az elveket, amelyek létrehozását ihlették;
- l) felkéri a Tanácsot, hogy az ENSZ megfelelő struktúráin belül haladéktalanul kezdeményezze a sürgős és a hosszabb távú fennmaradó feladatok – például a tanúvédelem, a tanúk megfélemlítésével szembeni védelem, a bíróság megsértésével kapcsolatos ügyek, a tisztázó bizonyíték felmerülése esetén végrehajtandó felülvizsgálatok, a térségbe utalt ügyek nyomon követése (amelyet jelenleg a Törvényszék Főügyészi Szolgálat végez az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezeten [EBESZ] keresztül), a fogva tartás körülményei és a kegyelemre vagy a büntetések átváltoztatására vonatkozó kérdések stb. tekintetében – kezelésére szolgáló mechanizmus érdekében előirányzott eljárások kidolgozását; javasolja a Törvényszék, a Ruandában elkövetett humanitárius bűncselekményeket vizsgáló Törvényszék, valamint a Sierra Leone-i különleges bíróság fennmaradó feladatait intéző közös hivatal esetleges felállítására irányuló javaslat betérjesztését az ENSZ Biztonsági Tanácsa elé;
- m) emlékezteti a Tanácsot, hogy az EU-nak képviselnie kell különleges érdekelttségét a Nemzetközi Törvényszék hagyatékának megőrzésében azáltal, hogy biztosítja, hogy levéltárát megfelelően biztonságos helyen – lehetőleg a Nyugat-Balkánon – tárolják, azok a lehető leghiánytalanabbak és leghozzáférhetőbbek legyenek, illetve az iratok a világhálón is hozzáférhetőek legyenek; javasolja, hogy biztosítsanak a szabad hozzáférésre vonatkozó megfelelő garanciákat is valamennyi ügyész és védőügyvéd számára, és megfelelő időtartam elteltével a történészek és a kutatók számára is;
- n) hangsúlyozza, hogy a Törvényszék hagyatékának az általános megbékélési folyamathoz kell kapcsolódnia; ezzel összefüggésben felhívja a nyugat-balkáni államokat és az EU-t, hogy támogassák az áldozatokat segítő, az etnikumok közötti párbeszédet és megértést előmozdító és az igazság és a megbékélés keresését támogató nem kormányzati szervek és egyéb intézmények munkáját;
2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és tájékoztatás céljából a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az ENSZ Biztonsági Tanácsának és a volt Jugoszlávia területén elkövetett háborús bűnök kivizsgálását végző nemzetközi büntetőtörvényszék elnökének.

Ötödik Víz Világfórum Isztambulban, 2009. március 16-22.

P6_TA(2009)0137

Az Európai Parlament 2009. március 12-i állásfoglalása a 2009. március 16–22 között Isztambulban megrendezendő ötödik Víz Világfórum kapcsán a vízről

(2010/C 87 E/31)

Az Európai Parlament,

- tekintettel Marrákesben (1997), Hágában (2000), Kiotóban (2003) és Mexikóvárosban (2006) megrendezett korábbi négy Víz Világfórum zárónyilatkozatára,
- tekintettel az 1992. évi dublini konferencia nyilatkozatára, amely a víz értékét valamennyi felhasználás esetén elismerő integrált vízgazdálkodást javasolt, és megfogalmazza azt az elvet, hogy a víznek gazdasági értéke van,

2009. március 12., csütörtök

- tekintettel az ENSZ közgyűlésének A/RES/58/217 sz. határozatára, amely a 2005 és 2015 közötti időszakot „a vízre irányuló nemzetközi cselekvés évtizedévé”, minden év március 22-ét pedig „a víz nemzetközi napjává” nyilvánítja,
- tekintettel a Bonnban megrendezett édesvízügyi konferencián (2001) kiadott miniszteri nyilatkozatra, amely hangsúlyozza, hogy sürgősen ösztönözni kell az összes létező befektetői körből származó új finanszírozási formákat, és magántőke bevonása útján meg kell erősíteni a vízügyi fellépések közfinanszírozását, bátorítva ugyanakkor a helyi szintű fellépést,
- tekintettel monterreyi konferenciára (2002), amely bevezette a „víz világpartnerség” fogalmát, ami egyenlő felek közötti, többdimenziós, a vállalatokra, a pénzügyi intézményekre és a civil társadalomra is kiterjedő párbeszédet jelent, és amely kezdeményezést 2001-ben Genfben a NEPAD és a G8, 2003-ban pedig az Afrikai Partnerségi Fórum is átvette,
- tekintettel az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága által 1992-ben, Helsinkiben elfogadott és 1996-ban hatályba lépő egyezményre, amely jogi keretet teremt a határ menti vízfolyások és nemzetközi tavak védelmére és felhasználásra irányuló regionális együttműködés számára,
- tekintettel a millenniummal foglalkozó globális ENSZ-csúcstalálkozóra (2000. szeptember 6–8., New York) amely kidolgozta a millenniumi fejlesztési célokat, amelyek szerint 2015-ig a felére kell csökkenteni az ivóvízhez tartósan hozzá nem jutó népesség számát,
- tekintettel a 2008-as zaragozai chartára („A vízzel kapcsolatos új, átfogó szemlélet”), és a „Water Tribune” 2008. szeptember 14-i ajánlásaira, melyeket a 2008-as zaragozai nemzetközi kiállítás zárónapján fogadtak el, és megküldtek az ENSZ főtitkárának,
- tekintettel a 2006-ban publikált vízkészletek kezelésének irányításáról szóló, „Víz, közös felelősség” című második ENSZ-világjelentésre,
- tekintettel a belső piaci stratégiákról és a 2003-2006 közötti prioritásokról szóló, 2004. március 11-i állásfoglalása ⁽¹⁾ (5) bekezdésére, amelyben „úgy véli, hogy a víz az emberiség közös tulajdona” és hogy „a vízkészletek kezelését nem lehet a belső piac szabályainak alárendelni”,
- tekintettel az ENSZ Fejlesztési Programjának az emberi fejlődésről szóló, „A víz a hatalom és a szegénység között” című 2006-os jelentésére, amelyben az ENSZ ezen ügynöksége kimutatja, hogy egymilliárd ember számára a vízhez való hozzáférést elsősorban nem a víz fizikai hiánya okozza, hanem a szegénység,
- tekintettel a helyi önkormányzatokról és a fejlesztési együttműködésről szóló, 2007. március 15-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel a 2006. március 16-22 közötti mexikóvárosi Víz Világfórumról szóló, 2006. március 15-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel az európai civil társadalom által a víz és az ivóvízhez való általános hozzáférés vonatkozásában kezdeményezett, az Európai Parlamentben megtartott rendezvényekre, nevezetesen „A Választott Képviselők és Állampolgárok Víz Világtanácskozására (AMECE, 2007. március 18–20)” és a „Peace with Water – Vízrel a békéért” konferenciára (2009. február 12–13), valamint a megtárgyalt „Memorandum a vízről szóló nemzetközi jegyzőkönyvért” című dokumentumra,
- tekintettel a 2009. március 16–22 között Isztambulban megrendezendő ötödik Víz Világfórum kapcsán a Bizottsághoz intézett, szóbeli választ igénylő kérdésre (B6-0113/2009),
- tekintettel eljárási szabályzata 108. cikkének (5) bekezdésére,

⁽¹⁾ HL C 102. E, 2004.4.28., 857. o.

⁽²⁾ HL C 301. E, 2007.12.13., 249. o.

⁽³⁾ HL C 291. E, 2006.11.30., 294. o.

2009. március 12., csütörtök

- A. mivel a vízhiány és a szennyvízkezelés hiánya évente 8 millió ember halálát okozza, mivel több mint egymilliárd ember nehezen vagy elfogadhatatlan áron jut vízhez, és több mint két és fél milliárd embernek nem áll rendelkezésére semmiféle szennyvízkezelés,
- B. mivel 2,8 milliárd ember él vízproblémákkal sújtott helyen, és ez a szám 2030-ra 3,9 milliárdra nő majd,
- C. mivel a szegény népesség van a leginkább kitéve az éghajlatváltozásnak, és ők képesek a legkevésbé alkalmazkodni ehhez,
- D. mivel a multinacionális mezőgazdasági üzletág az édesvíz első számú felhasználója (a világ felhasználásának 70 %-a), melyhez neveltséges összegért jut hozzá, és mivel a vízkészletek túlzásba vitt kiaknázása hozzájárult a vízszennyezés súlyosbodásához és kiterjedéséhez és a talaj minőségének általános romlásához, és ez okozza az egyre inkább strukturálissá váló aszályos időszakok megsokszorozódását,
- E. mivel a vízhasználathoz kapcsolódó szolgáltatásoknak és a racionális gazdálkodásnak olyan árszintet kell meghatározniuk, amely megakadályozza bizonyos ágazatok túlzott vízfelhasználását, és lehetővé tesz az infrastruktúra fenntartása és javítása céljából eszközölt beruházásokat, mindezt olyan kiegészítő intézkedések mellett, amelyek garantálják a víz méltányos elosztását és a kormányok által annak érdekében nyújtott támogatást, hogy a szegény családok is képesek legyenek megfizetni a számukra alapvetően szükséges vízmennyiséget,
- F. mivel a globális vízártámogatások, amelyek mesterségesen alacsony árszintet eredményeznek, egyes ágazatok túlfogyasztásához vezetnek, és a vízhiány elsődleges okai közé tartoznak,
- G. mivel a víz eloszlása rendkívül egyenlőtlen, miközben a víznek alapvető és egyetemes jognak kellene lennie, és helyi szinten lehetne a legkézenfekvőbb módon gondoskodni a vízellátás megvalósításáról és irányításáról,
- H. mivel a fejlődő országokban, és különösen a legkevésbé fejlett országokban a vízellátás liberalizálása és a vonatkozó szabályozás leépítése az ilyen intézkedéseket kiegészítő szilárd szabályozási keret hiányában áremelkedésekhez vezethet, ami a legszegényebbeket érinti, és csökkenti a vízhez való hozzájutásuk esélyét,
- I. mivel azonban a magán- és a közszféra közötti partnerségeknek, amelyeknek a szigorú és átlátható szabályozást a magántulajdonnal és a magánbefektetésekkel kell ötvözniük, törekedniük kell a vízellátás és a szennyvízkezelés javítására, illetve a költségek terén hatékonyabb felhasználáshoz,
- J. mivel a következők képezik a hatékony vízgazdálkodás akadályait: a víznek juttatott alacsony politikai és pénzügyi prioritás, a rossz vízgazdálkodás, a jogi keret hiányosságai, az átláthatóság hiánya a szerződésekről folytatott tárgyalások és azok odaítélése terén, a korrupció, valamint az árszinttel kapcsolatos tárgyalások hiánya,
- K. mivel a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) szerint a vízre és szennyvízkezelésre szánt hivatalos fejlesztéstámogatás csak a kétoldalú fejlesztéstámogatások 9 %-át és a multilaterális fejlesztéstámogatások 4,5 %-át teszik ki, és ez is rosszul oszlik el, hiszen a legkevésbé fejlett országok csak az összegek 24 %-át kapták meg, annak ellenére, hogy ezek szorulnak leginkább támogatásra,
- L. mivel a háromévente összeülő Víz Világforum a vízgazdálkodással és vízkészletekkel kapcsolatos világpolitikai döntéshozattal kapcsolatos tárgyalások és iránymutatások helyszíne, és mivel sajnálatos, hogy ez idáig a Víz Világforum kezdeményezéseit csupán alig foglalták bele az ENSZ munkájába,
1. kijelenti, hogy a víz az emberiség közös java, és az ahhoz való hozzáférésnek alapvető és egyetemes jognak kellene lennie; kéri, hogy minden szükséges lépést tegyenek meg annak érdekében, hogy a legszegényebb népesség számára 2015-re biztosítani lehessen a vízhez való hozzáférést;
 2. kijelenti, hogy a víz közvagyonnak tekintendő ezért állami ellenőrzés alá kell vonni, függetlenül attól, hogy részben vagy egészben a magánszektor kezeli-e;

2009. március 12., csütörtök

3. hangsúlyozza, hogy minden vízgazdálkodási politikának magában kell foglalnia a közegészség és a környezet védelmét, és hogy a világfórumnak demokratikus, részvételen és megegyezésen alapuló módon hozzá kell járulnia olyan stratégiák kidolgozásához, amelyek magas vízminőséget garantáló gazdasági és mezőgazdasági fejlődésre ösztönöznek;
4. kéri a vízszolgáltatás globális támogatási rendszereinek felszámolását, mivel ezek aláássák a hatékony vízfelhasználásra ösztönző intézkedéseket és túlzott fogyasztást eredményeznek, illetve mivel az így felszabaduló forrásokat célzott támogatásokra lehetne felhasználni, például a szegény és falusi népesség támogatására, biztosítva ennek révén a mindenki számára megfizethető hozzáférést;
5. hangsúlyozza, hogy az azonos vízgyűjtő területen található országoknak érdemes közös vízgazdálkodási szerveket létrehozniuk annak érdekében, hogy meg lehessen erősíteni a feszültségek elsimítása és a konfliktusok megoldása szempontjából is előnyös szolidaritást;
6. emlékeztet rá, hogy a nők alapvető szerepet játszanak a vízellátásban, a vízgazdálkodásban és a vízkészletek megőrzésében;
7. felkéri a tagállamokat, hogy a pénzügyi válság ellenére növeljék az ivóvízellátással kapcsolatos millenniumi fejlesztési cél elérésére szolgáló hivatalos fejlesztéstámogatásra szánt hozzájárulásait, amely cél évente 180 000 000 000 USD összegű beruházást igényel;
8. kéri az afrikai-, karibi- és csendesóceáni-országok (AKCS) támogatására létrehozott Európai Vízügyi Alap eszközeinek megerősítését a tizedik Európai Fejlesztési Alap keretében, illetve kéri, hogy dolgozzanak ki új, akár magáneredetű finanszírozási módokat és újító jellegű partnerségeket, amilyen például a szolidáris finanszírozás;
9. kéri, hogy a kétoldalú hivatalos fejlesztéstámogatás támogasson bizonyos, az afrikai vízügyi kezdeményezéshez hasonló multilaterális fellépéseket;
10. úgy véli, hogy a hivatalos fejlesztéstámogatást a helyi önkormányzati forrásokkal, az önkéntes adományokkal, a banki kölcsönökkel és a magántőkével kombinálva kell felhasználni annak érdekében, hogy a vízügyi ágazat számára a lehető legteljesebb finanszírozást lehessen garantálni;
11. ragaszkodik olyan garanciamechanizmusok bevezetéséhez, amelyeket pénzügyi és fejlesztési intézmények léptethetnek életbe a beruházók vízpiacokkal szembeni óvatosságának ellensúlyozására;
12. kijelenti, hogy az állam a szükséges politikák és eszközök meghatározásakor, partnerei kiválasztásakor és a felelősség megosztásakor mindvégig a vízpolitika fontos szereplője marad, akkor is, ha a végrehajtást a helyi öngazgatásra bízta;
13. ragaszkodik hozzá, hogy a vízkészletekkel való gazdálkodás decentralizált, az érdekelt felek bevonására összpontosító integrált megközelítésre épüljön, amely helyi szinten bevonja a felhasználókat és a döntéshozókat a vízzel kapcsolatos politikák kialakításába;
14. felkéri a Bizottságot olyan programok kidolgozására, amelyek az EU-ban és partnerországaiban egyaránt felhívják a figyelmet a víz fontosságára;
15. ragaszkodik hozzá, hogy a helyi hatóságokat támogatni kell a hatékony, átlátható, szabályozott és a fenntartható fejlődés szempontjait tiszteletben tartó, demokratikus vízgazdálkodás érdekében tett erőfeszítésekben a lakosság igényeinek kielégítése végett;
16. felkéri a Tanácsot és a Bizottságot, hogy ismerjék el a helyi hatóságok alapvető szerepét a vízgazdálkodásban és a vízkészletek védelmében annak érdekében, hogy mindenütt e hatóságok legyenek felelősek a vízágazat irányításáért, továbbá sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az európai társfinanszírozási programok kevésbé helyezik előtérbe az Európai Unió helyi önkormányzatainak kompetenciáját;

2009. március 12., csütörtök

17. felkéri ezért a Tanácsot és a Bizottságot, hogy bátorítsák az EU helyi hatóságait arra, hogy a felhasználóktól a vízszolgáltatás és szennyvízkezelés ellenében beszedett díjak egy részét fordítsák decentralizált együttműködési fellépésekre;
18. a közvagyon megóvásával összefüggésben és a megfelelő szabályozási és jogi keret alapján kéri, hogy történjenek nagyobb erőfeszítések a magánszektor vízszolgáltatásba való bevonása érdekében, hogy számítani lehessen e téren a magántőkére, illetve a magánszektor hozzáértésére és technológiájára a vízhez és a csatornahálózathoz való általános hozzáférés javítása végett, illetve a vízhez való hozzáférés alapvető jogként való elismerése céljából;
19. úgy véli, hogy az államok feladata integrálni nemzeti vízellátási stratégiájukba a kisméretű magán-szolgáltatókat;
20. úgy véli, hogy a közsféra és a magánszektor közötti partnerség rendszere, amelyben a közhatóságok az infrastruktúra tulajdonosai maradnak és a működtetésre vonatkozóan szerződést kötnek a magánszektor szereplőivel, az egyik eszköz lehet a vízhez és a csatornahálózathoz való megfizethető hozzáférés javítására;
21. ragaszkodik a falusi övezetek öntözéséhez vagy a zöld övezetek városok körüli kialakításához hasonló új megközelítések előmozdításához az élelmiszerbiztonság és a helyi önellátás megerősítése érdekében;
22. úgy véli, hogy a nem kormányzati szervezetek által helyi szinten a lakossággal való kapcsolattartás terén játszott közvetítői szerep pótolhatatlan a szegény országokban indított projektek sikere szempontjából;
23. kéri egyenlő díjszabás alkalmazását, ami lehetővé teszi a leghátrányosabb helyzetűek megfizethető áron történő ellátását;
24. meg van győződve róla, hogy a helyi megtakarított forrásokat is fel kell használni, de ennek érdekében a kormányoknak fel kell számolniuk minden olyan jogi, adóügyi vagy közigazgatási akadályt, ami gátolja a helyi pénzpiacok fejlődését;
25. felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fogadjanak el egy, a vízgazdálkodás támogatására irányuló politikát, amely a tiszta vízhez való egyetemes, méltányos és diszkriminációtól mentes hozzáférés elvén alapszik;
26. felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy könnyítsék meg és támogassák a fejlődő országok által az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és az éghajlatváltozás hatásainak csökkentése érdekében tett erőfeszítéseket; emlékeztet ennek kapcsán az éghajlatváltozással szembeni globális szövetség gyors létrehozásának fontosságára;
27. kéri, hogy a víz kezeléséhez, a vízkészletekhez és a vízhez való általános hozzáférés jogához kapcsolódó problémakört vegyék bele a kiotói jegyzőkönyv jövőjével foglalkozó koppenhágai COP 15 tárgyalások (2009. december 7–18.) által meghatározandó megállapodások napirendjébe – figyelembe véve egyebek mellett az éghajlatváltozással foglalkozó kormányközi szakértői csoport (IPCC) e témával kapcsolatos munkáját;
28. hangsúlyozza, hogy a vízellátási és vízgazdálkodási politikák kidolgozásakor figyelembe kell venni a szegények szükségleteit, különös tekintettel az éghajlatváltozásnak leginkább kitett népességre;
29. kéri, hogy az Uniót az isztambuli fórumon képviselő soros elnökség kapjon megbízást:
 - arra, hogy az ivóvízhez való hozzájutást az ember létfontosságú, alapvető jogának tekintse, ne csupán áruba bocsátható kereskedelmi terméknek, amelyre csak a piac szabályai vonatkoznak, valamint
 - arra, hogy álljon ki az ebben az állásfoglalásban megfogalmazott irányvonal mellett;

2009. március 12., csütörtök

30. kéri, hogy az ENSZ keretén belül induljanak tárgyalások egy olyan nemzetközi szerződés érdekében, amely elismeri az ivóvízhez való hozzájutás jogát, kéri az EU tagállamait és az Unió elnökségét, hogy tegyenek ez irányú politikai és diplomáciai kezdeményezéseket az ENSZ Közgyűlésén és Emberi Jogi Tanácsán belül;

31. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az AKCS–EU Miniszterek Tanácsának, az ENSZ főtitkárának és a Vízügyi Világszerződés nemzetközi bizottsága főtitkárának.

A szubszaharai Afrika országaiiban az egészségügyi ellátást finanszírozó közösségi fejlesztési támogatások

P6_TA(2009)0138

Az Európai Parlament 2009. március 12-i állásfoglalása a szubszaharai Afrika országaiiban az egészségügyi ellátást finanszírozó közösségi fejlesztési támogatásokkal kapcsolatos megközelítésről

(2010/C 87 E/32)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Számvevőszék 10/2008. sz. különjelentésére a szubszaharai Afrika országaiiban az egészségügyi ellátást finanszírozó közösségi fejlesztési támogatásokról,
- tekintettel az ENSZ 2000. szeptember 18-án kiadott Millenniumi Nyilatkozatára, amely rögzíti a millenniumi fejlesztési célokat (MFC-k) mint a szegénység felszámolására a nemzetközi közösség által közösen megállapított kritériumokat,
- tekintettel „A millenniumi fejlesztési célok megvalósítása felé való haladás felgyorsítása – Az Európai Unió hozzájárulása” című, 2005. október 7-i bizottsági közleményre (COM(2005)0132),
- tekintettel a Nemzetközi Népesedési és Fejlesztési Konferencián 1994-ben elfogadott cselekvési programra ⁽¹⁾,
- tekintettel az AKCS-EU közös parlamenti közgyűlése által 2007. november 22-én elfogadott állásfoglalásra az egészségügyi ellátáshoz és a gyógyszerekhez való hozzáférésről, különös tekintettel az elhanyagolt betegségekre ⁽²⁾,
- tekintettel a „Befektetés a humántőkébe” című, a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó tematikus programról szóló stratégiai dokumentumra, amely a fejlesztési együttműködés finanszírozási eszközének létrehozásáról szóló 1905/2006/EK rendeletre épül,

⁽¹⁾ A/CONF.171/13/Rev.1.

⁽²⁾ HL C 58., 2008.3.1., 29. o.